

Högskolan Dalarna
Rektor

Juridiska avdelningen
Karin Lindforss

BESLUT

2003-01-30

Reg.nr 31-1164-02

Magisterutbildningar på engelska vid Högskolan Dalarna

Bakgrund

Med anledning av den uppmärksamhet som i massmedia riktats mot de magisterutbildningar som Högskolan Dalarna ger på engelska har Högskoleverket tagit initiativ till ett tillsynsärende angående de ifrågavarande utbildningarna.

Utredning

Högskoleverket har tagit del av Högskolan Dalarnas antagningsordning och övrig information om utbildningarna på Internet samt anmodat högskolan att svara på ett antal frågor.

Högskolan Dalarnas yttrande

Utbildningar och examina på engelska

På verkets fråga vilka utbildningar och examina (svensk och engelsk benämning skulle anges) som ges på engelska anförde högskolan i huvudsak följande.

Fram till och med vårterminen 2002 har Högskolan Dalarna anordnat undervisning på engelska på följande magisterprogram:

- Magisterprogram i datateknik (Masters Programme in Computer and Electrical Engineering) - med examen Technologie magisterexamen med huvudämnet datateknik (Master of Science with a major in Computer and Electrical Engineering)
- Magisterprogram i LDC-teknologi (Masters Programme in Display Technology)
- Magisterprogram i maskinteknik (Masters Programme in Mechanical Engineering) – med examen Technologie magisterexamen med

huvudämnet maskinteknik (Master of Science with a major in Mechanical Engineering)

- Magisterprogram i solenergiteknik (Master's Programme in Solar Energy Engineering).

För LDC och Solenergiteknik kan, där studenternas ämnesbakgrund så medger, utfärdas en Technologie magisterexamen med huvudämnet maskinteknik (Master of Science with a major in Mechanical Engineering).

Högskolan Dalarna erbjuder vidare, i ett internationellt samarbete, ett Masters Programme for European Tourism Management. Examen utfärdas av Bournemouth University i Storbritannien.

Högskolan Dalarna har på förfrågan kompletterat sitt yttrande med uppgift om vilka magisterutbildningar som ges vid högskolan hösten 2002 förutom de ovan uppräknade. Av högskolans uppgifter och Högskoleverkets granskning av informationen på nätet framgår följande:

- Magisterprogram i maskinteknik med inriktning mot skogsteknik (Masters Programme in Forest Engineering) – med examen Technologie magisterexamen med huvudämnet maskinteknik (Master of Science with a major in Mechanical Engineering)
- Magisterprogram i nationalekonomi (Masters Programme in Economics – med examen Philosophie magisterexamen i nationalekonomi (Master of Science in Economics)
- Magisterutbildning med ämnesbredd i statsvetenskap med inriktning politisk sociologi (Master of Political Science with an Orientation toward Political Sociology)
- Magisterprogram i internationella relationer (Programme; Master of International Relations)
- Magisterprogram i engelska (Programme; Master of Arts in English).

Antagning

Högskoleverket bad Högskolan Dalarna redogöra för hur studenterna antas till utbildningarna.

Högskolan Dalarna anförde i huvudsak följande. Högskolan tar emot ansökningar från utlandet, etablerar dessa i Ladok och behörighetsprövar varje ansökan individuellt. Dessutom granskas att den behörighetsgivande utbildningen bedrivits vid ett godkänt universitet. Ävenså prövas om den

sökandes utbildningsprofil och ämneskombination kommer att kvalificera henne eller honom för en magisterexamen efter genomgången utbildning vid högskolan.

Hittills har alla sökande kunnat få plats på ovanstående utbildningar. Antalet sökande från utlandet medför dock att åtminstone magisterutbildningen i datateknik kommer att ha fler sökande än platser. Eftersom högskolans antagningsordning inte innehåller någon skrivning som fullt ut kan appliceras på utländska sökande pågår arbetet med att ta fram en sådan. Antagningsansvarig bedömer dock att skillnaden i betygssystem mellan olika länder gör att formuleringen i 7 kap. 10 § högskoleförordningen om likvärdiga meriter är tillämpbar och att urval således kan göras genom lottning. Andelen sökande och studenter på ifrågavarande utbildningar som är kvinnor är väldigt lågt varför hänsyn vid urvalet även bör tas till underrepresenterat kön. Platsgaranti kommer med största sannolikhet att tillämpas till vissa magisterutbildningar.

Särskilda arrangemang för de deltagande studenterna

Högskoleverket frågade om några särskilda arrangemang fordrades för de deltagande studenterna och i så fall vilka.

Högskolan Dalarna uppgav i huvudsak följande. De utländska studenterna erbjuds introduktion och hjälp att finna sig till rätta i ett främmande land. Beträffande själva utbildningen behandlas de utländska studenterna på samma sätt som svenska. Fler övningar i gruppdynamik har lagts in för hela klassen på magisterutbildningarna på engelska eftersom det visat sig att många studenter aldrig tidigare jobbat i grupp och finner formen att samarbeta med andra studenter mycket märklig, då de tidigare alltid befunnit sig i en konkurrenssituation. Likaså förklaras mer ingående hur ett arbete utfört i grupp kan resultera i individuella betyg.

Högskoleverkets bedömning

Tillämpliga regler m.m.

Avgiftsfrihet

Enligt 1 kap. 10 § högskoleförordningen (1993:100) skall utbildningen vid högskolorna vara avgiftsfri för studenterna.

Examina

Enligt 1 kap. 11 § högskolelagen (1992:1434) är det regeringen som föreskriver vilka examina som får avläggas inom den grundläggande högskoleutbildningen. Dessa anges i examensordningen, bilaga 2 till högskoleförordningen. Högskoleverket beslutar vid vilka högskolor dessa examina får avläggas.

Inga andra examina än de som anges i examensordningen får avläggas inom den grundläggande högskoleutbildningen, jfr 6 kap. 4 § högskoleförordningen. I examensordningen finns tre generella examina angivna, nämligen magisterexamen, kandidatexamen och högskoleexamen samt ett 40-tal yrkesexamina.

Regeringen har från den 1 november 2001 i examensordningen infört en ny inriktning inom magisterexamen som benämns Magisterexamen med ämnesbredd. Detta bl.a. för att ge studenter med utländsk examen bättre möjligheter att skaffa sig en påbyggnadsexamen i Sverige. Samtidigt har regeringen angett den engelska översättningen av magisterexamen Master of direkt i examensordningen enligt följande; **Magisterexamen (Master of...)**.

Av 6 kap. 15 § högskoleförordningen (ändrad SFS 2001:972) och övergångsbestämmelserna anges att det till examensbevis som utfärdas den 1 januari 2003 och senare skall fogas en bilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet. Högskoleverket har meddelat föreskrifter (HSVFS 2002:5) om vad bilagan skall innehålla. Den översättning av examen skall användas som anges i examensordningen eller som högskolan beslutat om efter samråd med Högskoleverket.

Antagning

Av 4 kap. 3 § högskolelagen framgår att om inte alla behöriga sökande till en utbildning kan tas emot, skall urval göras bland de sökande.

Enligt 7 kap. 10 § högskoleförordningen (i dess lydelse enligt SFS 1998:1003) skall vid urval hänsyn tas till den sökandes meriter. I bestämmelsen anges vidare i huvudsak följande:

Vid urvalet används urvalsgrunderna

1. betyg,
2. högskoleprov,
3. andra särskilda prov,
4. tidigare utbildning,
5. arbetslivserfarenhet, och
6. särskilda skäl.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras med hänsyn till kön i syfte att förbättra rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet. Vid sådana meriter får lottning användas, om urval med hänsyn till kön inte kan göras. Högskolan bestämmer vilka urvalsgrunder enligt punkterna 1–6 som skall användas i fråga om utbildningar som inte vänder sig till nybörjare i högskolan.

Högskoleverket gör följande bedömning.

I rapporten Ny inriktning inom magisterexamen, Högskoleverkets rapportserie 1999:16R, s.20 har verket understrukt vikten av att i högskolans information om påbyggnadsutbildningar och i examensbevis upplysa studenterna om att "Master of" i examensbeviset bara utgör en översättning av magisterexamen eftersom masterexamen inte finns i examensordningen.

I ett flertal tillsynsärenden har Högskoleverket riktat kritik mot högskolor som utfärdat examen med benämningen Master of ... utan att ange att benämningen varit en översättning av en magisterexamen. I högskolornas information måste – enligt Högskoleverket – framhållas att den examen studenten får efter genomgången program är en svensk magisterexamen som visserligen kan översättas till master of men aldrig få den formella benämningen.

Av den genomförda granskningen framgår inte annat än att Högskolan Dalarna antar studenter till engelskspråkiga utbildningar i enlighet med bestämmelserna i högskoleförordningen. Beträffande informationen om dessa utbildningar till studenterna har framkommit följande. I flertalet av de i ärendet aktuella utbildningarna anger högskolan på ett mycket tydligt sätt, att kurserna i respektive program leder till en svensk magisterexamen. En sådan information saknas dock för magisterprogrammen i statvetenskap, internationella relationer och engelska. Högskoleverket utgår ifrån att högskolan åtgärdar dessa brister och även i fortsättningen lämnar en adekvat information om sina utbildningar.

Med dessa besked avslutar Högskoleverket ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Teresa Edelman
verksjurist

Karin Lindforss
föredragande verksjurist